

Nedeľné evanjeliové čítania metódou lectio divina

Rok B: Evanjelium podľa Marka

Slovenská biblická spoločnosť

Spojené biblické spoločnosti
2008

Slovenská biblická spoločnosť - SBS - je národnou biblickou spoločnosťou. Svoju činnosť začala v roku 1990. Patrí do celosvetovej rodiny Spojených biblických spoločností - UBS - United Bible Societies, ktorá v súčasnosti združuje 145 spoločností vo viac ako 200 krajinách sveta. Hlavným poslaním SBS je organizovať a podporovať preklady Biblie do slovenčiny a šíriť Bibliu v materinskom jazyku, ako aj medzi národnostnými menšinami a cudzincami žijúcimi v našej krajine.

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť publikácie sa nesmie reprodukovat', ukladať do počítačových systémov, odkiaľ ju možno aj po zrušení obnovit', vysielat' či akýmkoľvek spôsobom prenášať, elektronicky, mechanicky, fotograficky, nahrávaním alebo ináč, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Poďakovanie: Ďakujeme Americkej biblickej spoločnosti www.americanbible.org za udelenie súhlasu na spracovanie materiálu z *Encuentro Con La Biblia/Stretnutie s Bibliou* za účelom jeho použitia v úvode.

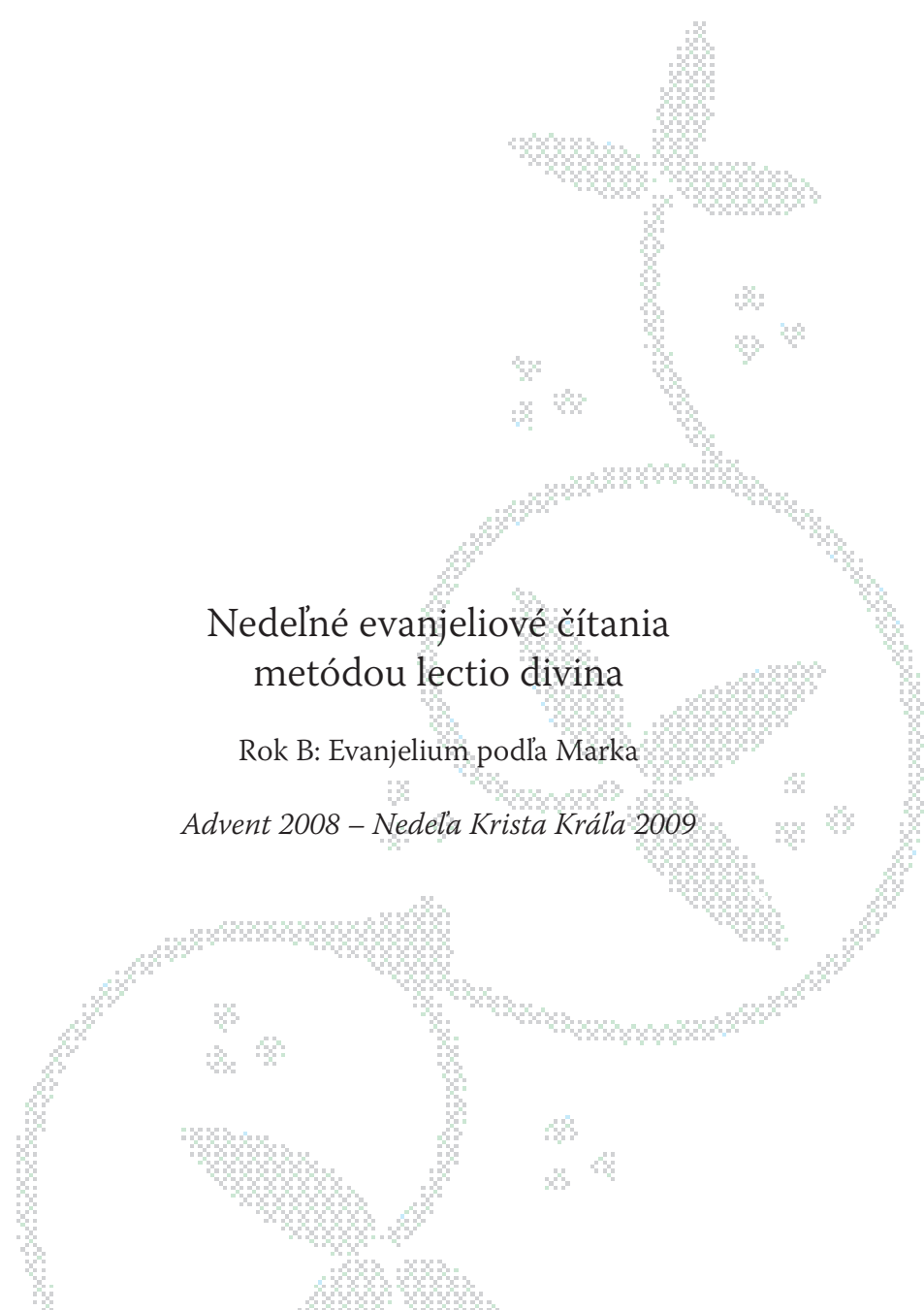
Vyšlo s príspeňím *Catholic Fundraising Consortium* a *England and Wales Bible Society*.

Nedeľné evanjeliové čítania
metódou lectio divina

Rok B: Evanjelium podľa Marka

Advent 2008 – Nedeľa Krista Kráľa 2009

IMPRIMATUR

„Texty nedeľných evanjeliových čítaní s lectio divina po prečítaní schvaľujem a dávam na to svoje imprimatur.“

Mons. Rudolf Baláž
banskobystrický diecézny biskup

ÚVOD

Tieto každotýždenné náčrty kombinujú liturgické nedeľné evanjeliové čítania s metódou čítania Svätého písma, ktorá sa nazýva lectio divina.

Lectio divina je dynamická, na život zameraná metóda čítania Svätého písma. Podporoval ju pápež Ján Pavol II. a podporuje ju i pápež Benedikt XVI. Metóda podáva návod na verné a úctivé čítanie Biblie, ktoré je úprimné a autentické.

Lectio divina je požehnaním pre celú Cirkev, keďže otvára každému kresťanovi bohaté pravdy Písma. Veriaci sú pozvaní, aby čítali, pochopili a prehĺbili si svoju úctu voči Písmu a v učení Pána Ježiša hľadali rady pre svoj život.

Naším skutočným cieľom je stretnúť sa s Pánom aj vtedy, keď čítame jeho Slovo a dovoliť mu, aby nám premenil život a aby sme sa mu vďaka pôsobeniu Ducha Svätého čoraz viac podobali.

V tejto brožúrke sa nachádzajú všetky nevyhnutné informácie o zmysluplnom stretnutí s Božím slovom pomocou lectio divina. Náčrty môžu používať tak jednotlivci, ako aj skupiny.

Booklet Vás oboznámi so štyrmi krokmi lectio divina a s ďalšími návrhmi na používanie týchto náčrtov v skupinách.

NA CESTU

„Božie slovo nie je spútané;“ (2Tim 2,9). O tom sa veriaci človek neustále presvedča, keď vo svojom živote badá, ako sa mu Boh prihovára najrozličnejším spôsobom. Reč Boha, obsiahnutá v kresťanskom Svätom písme, je rovnaká pre všetkých tých, ktorí vyznávajú Ježiša Krista ako Spasiteľa a Pána. Spája ich. Je to opäť reč Boha, ktorá keď je prijatá ako naozaj Božie slovo, tak spôsobuje radosť v srdciach ľudí ohlasujúcich meno Ježiš. Podobnú radosť mám aj ja teraz, keď môžem pár myšlienkami uviesť túto publikáciu, ktorá vychádza zo Slovenskej biblickej spoločnosti. V uplynulom roku 2007 vydala prvý kompletný slovenský ekumenický preklad Biblie a teraz ponúka túto publikáciu ako knihu, ktorá chce pomôcť veriacim v ich osobných životoch zblížiť čítanie Božieho slova so slávením Eucharistie. Takáto aktivita je vítaná aj preto, lebo Katolícka cirkev slávi rok apoštola Pavla a tak spomínaná aktivita Slovenskej biblickej spoločnosti zaiste napomôže aj tomu, aby veriaci neustále a nanovo „okúsili dobré Božie slovo,“ (Heb 6,5). Treba pamätať na to, že Božie slovo nie je v našich rukách, veď ono je nespútané, ale sa snažiť o to, aby každý veriaci slávici nedeľnú Eucharistiu sa nechal objat jeho rukami, totiž rukami Božieho slova.

Kniha chce napomôcť veriacim intenzívnejšie prežívať nedeľnú Eucharistiu práve cez hlbšie a pozornejšie načúvanie Božiemu slovu. Aj texty Písma, nakoľko budú tu používané práve z ekumenického prekladu, môžu podnietiť veriaceho človeka zamyslieť sa nad jeho významom a poslanstvom. Kvôli hlbšiemu priblíženiu sa k poslanstvu Slova opiera sa o základné kroky metódy čítania Písma formou *lectio divina*. Tak môže byť táto príručka akousi pochodňou pre každého čitateľa pri kráčaní za živým Slovom, ktoré „je svetlo pre naše nohy;“ (Ž 119,105). Rád sa stotožním so slovami apoštola Pavla, že „nepíšeme nič iné, iba to, čo čítate alebo už poznáte;“ (2Kor 1,13). Tak aj riadky tejto knihy nebudú možno čo sa týka obsahu ničím extra novým – nedočítame sa tam principiálne nič novšieho ako je dobrá zvesť Ježiša Krista. Novota však nespočíva v obsahu ako takom, ale v obsahu, ktorý každý čitateľ a poslucháč Božieho slova môže v ňom nájsť pre seba. Predsa však určitou novotou obsahu tejto knihy môže byť pre niektorých aj práve použitá forma čítania Písma – *lectio divina*.¹ No zaiste ohľadom tohto spôsobu čítania Písma by mohlo mnoho veriacich z celosvetovej Cirkvi povedať: pravda nová a predsa stará, známa a nádherná.

---

¹ Dnes je už aj viacero publikácií v slovenčine o tejto pradávnej a životodárnej lektúre Biblie. Pre prvý kontakt je vhodný stručný úvod Anton Tyrol: *Lectio divina. Praktická metóda čítania Svätého písma*. Svit : KBD, 2005.

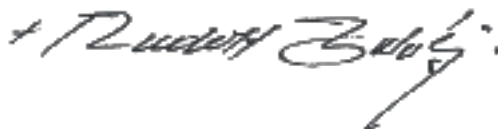
Totíž *lectio divina*, toto nábožné, Božie čítanie Svätého písma, je jednou zo základných ciest k Bohu, ktorú praktizovali kresťania už od prvých storočí. Počas následných stáročí si najmä mnísi osvojovali a zdokonaľovali tento druh osobnej a jedinečnej modlitby s Bibliou.² V stredoveku to bol aj latinský jazyk, ktorý zúžil okruh čitateľov, a tak väčšina veriacich nemohla fakticky Písmo čítať. Mnohí kresťania nielenže nerozumeli latinčine, ale ani nemali možnosť mať Bibliu doma. Boli teda závislí len od kazateľov a prípadne od obrazov v chrámoch. Stojí za zmienku, že už Pápež Benedikt XV. v encyklike *Spiritus Paraclitus* (19. IX. 1920) vnímal nevyhnutnú potrebu veriacich viac asimilovať posolstvo najmä Nového zákona a nabádal veriacich k tomu, aby si v každej rodine osvojili každodenné čítania a rozjímanie evanjelií, Skutkov apoštolských a listov (č. 44; EB 476). Nevyhnutnosť textu Biblie v reči ľudu bola teda prvá podmienka k tomu, aby si ho mohli doma sami čítať. Súčasne sa dá táto výzva vnímať ako veľký krok od tzv. biblia pauperum (Bible /pre/ chudobných) k biblia legentium (Biblia /pre/ čítajúcich). Učenie Katolíckej cirkvi už v koncilovej konštitúcii *Dei Verbum* vyzýva všetkých veriacich naliehavým a dôrazným spôsobom k častému čítaniu Písma, aby nadobúdali nesmierne vzácne poznanie Ježišovi Kristovi (č. 25). Aj ďalšie dokumenty Cirkvi zdôrazňujú už nielen osobné nábožné čítanie Biblie (Interpretácia Biblie v Cirkvi, IV, C, 2. O používaní Biblie), ale aj spoločnú a modlitbovú lektúru Božieho slova. V mnohých komunitách sa *lectio divina* stáva novou formou modlitby a spirituality s ekumenickým prednosťami, ako o tom hovorí prípravný dokument k blížiacej sa synode o Božom slove.³ Samotné *lectio divina* nie je teda niečo úplne nové. Nový je náš záujem a snaha o približovanie sa k Bohu cez jeho Slovo. Tento nový záujem je dôležitý preto, že čítaním Slova dvíhame svoju dušu a celý náš život k Bohu; tým sa obnovujeme, nakoľko veríme, že Božie slovo je neustále živé a účinné, a teda vždy nové a preniká do nášho života. Samotný termín „*lectio*“ – lektúra - čítanie naznačuje, že tento spôsob modlitby vychádza najmä a predovšetkým z čítania. Je to teda naša aktivita. Vychádza z človeka, on ju tvorí a ona súčasne pretvára jeho. Čítanie je proces pozorovania nielen textu, ale tiež skutočností. Je to proces chápania, rozhodovania a nakoniec aj participácie na posolstve a stotožnenia s ním. Vedieť čítať je umenie, ktoré človeku otvára horizonty. Dnešný človek, neraz presýtený obrazmi a pohľadmi, je vnútorne vyprahnutý, podobne ako mohli byť ľudia v minulosti, ktorí však nemohli čítať z iných dôvodov. Dnes máme možnosť čítať, no obrazová a virtuálna kultúra konkuruje čitateľskej kultúre a svojou dravou rýchlosťou pritiahnuť k sebe všetko, čo upúta, kradne človeku čas pre jeho – jemu vlastnú – mohutnosť čítať, t. j. čítaním rásť a dozrievať. Kultúra, ktorá núti len pasívne pozorovať a zabráňuje aktívne čítať, resp. vtlačá čítať len to, na čo naláka, je zotročujúca, lebo utlmuje v človeku jeho duchovné vysoké mohutnosti ako: po-

² Pre prehĺbenie poznania tejto metódy dobre poslúži publikácia z mníšskej dielne benediktínov *Lectio divina. Ako čítať Sväté písmo*. Bacúrov : Mnísi z rehole sv. Benedikta, 2006.

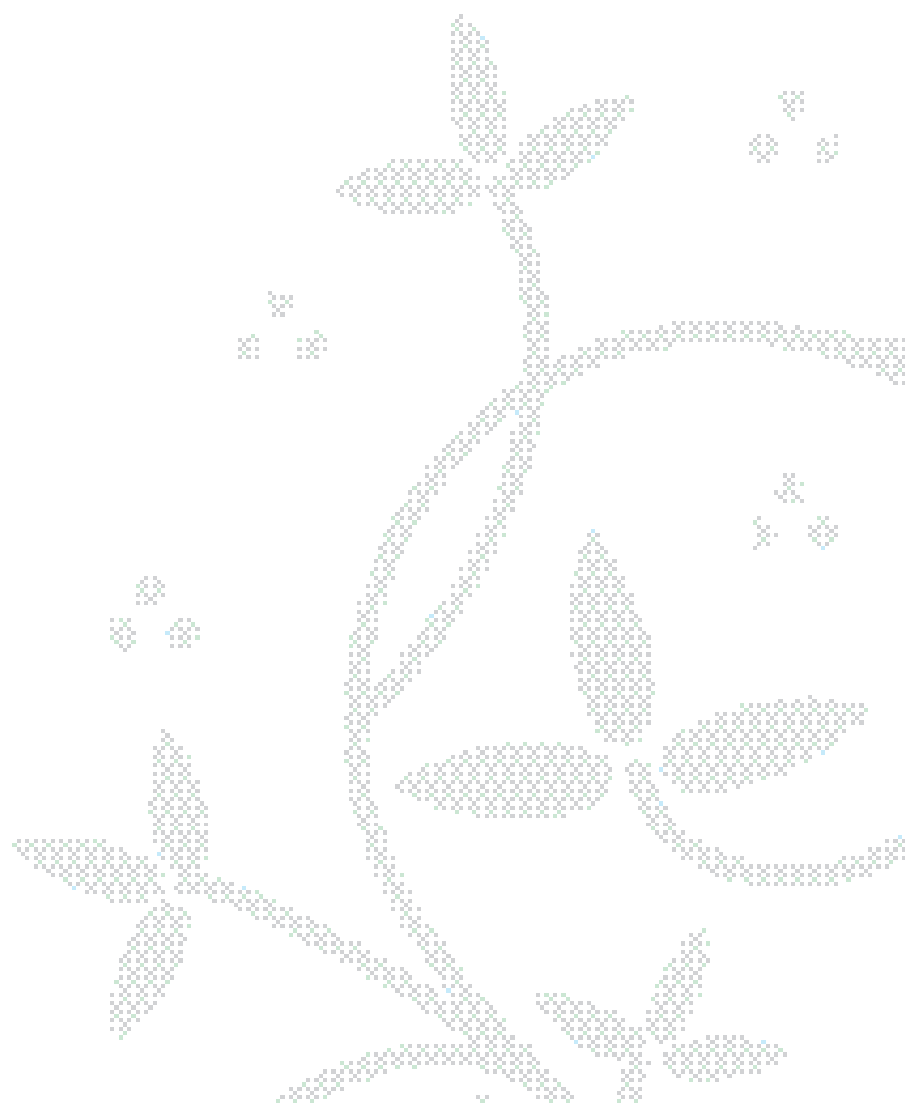
³ Porov. *La Parola di Dio nella vita e nella missione della Chiesa. Instrumentum laboris*, Città del Vaticano : Libreria Editrice Vaticana, 2008, s. 75.

zorovanie skutočností, vnímanie postojov a premieňanie vzťahov. Lectio divina je naopak to, čo lieči ubolené a oslepnuté oči vnútra človeka a poukazuje na Svetlo, ktoré nie zradne oslepuje, ale blahodárne osvetľuje život človeka a spoločenstva. Byť si vedomý nesmiernej možnosti, že čítaním Božieho slova sa nám odkrýva Božia skutočnosť v našich životoch, dvíha nielen samého človeka, ale vracia nádej v pomalý, no istý rast Božieho kráľovstva cez nás a medzi nami. Lectio má teda vzostupný, ascendentný charakter. Hoci druhý latinský termín divina je problematické preložiť do slovenčiny (nábožné, Božie, a pod.), je zrejmé aj zo stáročnej tradície lectio divina, že táto metóda je spätá s aktivitou samotného Boha. Je to On, ktorý sa necháva odkrývať a približuje sa k veriacemu, ktorý sa živí jeho Slovom. Z rozhodnutia samotného Boha je takéto odkrývanie seba samého Božie. Ak lectio je aktívny proces čítajúceho veriaceho, tak mohli by sme povedať, že Božie slovo, resp. Písmo je kaligrafiou, krasopisom, cez ktorý sa nám nielen odkrýva obraz Boha, ale sa k nám aj On sám približuje. Rétoricky povedané, ak čítaním Písma (lectio) dvíhame oči k Nemu, tak cez čítané Písmo (Scriptura) On zostupuje k nám. Čítanie Písma teda zahŕňa v sebe aj descendentný, zostupný rozmer. Boh zostupuje k nám, približuje sa Boh a Otec nášho Pána, Ježiša Krista. Takéto čítanie je naozaj nábožné, je nasmerované na Boha, je Božie a zblízuje nás s Bohom. Je preto vhodné nazvať túto súhru – našej aktivity čítania Písma a Božej aktivity zjaviť sa cez Slovo v Písme – ako lectio divina, Božie čítanie. Naším rozhodnutím sa otvárame dimenziám Božieho slova, a tak sa stávame aj učeníkmi Božieho kráľovstva. Boží Duch v tomto procese nábožného čítania nás uspôsobuje aj k tomu, aby sme budovali Božie kráľovstvo tu na zemi a medzi nami presne tak, ako o ňom hovoril a ako ho sprítomňoval Boží Syn a Večné Slovo. Či nie je šťastím veriaceho kresťana byť nielen dieťaťom, ale aj strojcom Božieho kráľovstva? Kiež by táto kniha napomáhala čitateľom otvárať nanovo stránky Písma a spoznávať nové Božie stránky v ich živote, v ktorom pulzuje život Večného Slova. Ak sa kniha stane pre niekoho pochodňou počas tohto liturgického roka, tak to len preto, aby ho priviedla k Večnému Slovu a Svetlu sveta, ktorým je Ježiš (porov. Jn 8,12). Každému čitateľovi k tomu srdečne želám vytrvalosť, aby sa naše srdcia stali dobrou pôdou pre semeno Slova (Lk 8,15). Tak potom nanovo ožijú Ježišove slová „vy ste svetlo sveta,“ (Mt 5,14) a Božie slovo sa bude šíriť nespútane aj vďaka Vám, učeníkom Božieho kráľovstva!

S úctou Vám žehnám,

banskobystrický diecézny biskup

ÚVOD DO LECTIO DIVINA

HISTÓRIA

Lectio divina sa datuje do obdobia raných cirkevných otcov okolo roku 300 po Kristovi. Štyri kroky tejto metódy po prvýkrát zaznamenal mních Guigo Cartujo v roku 1173. Lectio (Čítanie), Meditatio (Meditácia), Oratio (Modlitba) a Contemplatio (Kontemplácia) ako jednotlivé kroky zostali podstatou tejto metódy až do súčasnosti, aj keď ich používanie sa môže v niektorých prípadoch odlišovať.

PREHLAD

Lectio divina je jednoduchý spôsob, ako sa stretnúť s Pánom cez reflexiu a modlitbu založenú na Svätom písme. Nie je to študijná metóda. Poznatky síce môžu byť užitočné, ale nie sú podstatné. Keď sa lectio divina používa v skupinách, štruktúra je nevyhnutná, ale keď ju používajú jednotlivci, netreba postupovať presne podľa týchto krokov. Naším cieľom je stretnúť sa s Bohom, nielen dodržať kroky, nakoľko sa k nim môžeme vrátiť aj inokedy. Keď nám Pán niečo hovorí, musíme sa zastaviť a počúvať. Nechceme stratiť to, čo nám Boh hovorí.

1. KROK: LECTIO - ČÍTANIE

Pokorné čítanie biblického úryvku s modlitbou je základom všetkého ostatného, čo nasleduje. S čítaním sa nemožno ponáhľať. Začnime teda modlitbou a prosme Ducha Svätého, aby nás „uviedol do celej pravdy,“ (Jn 16,13). Pomaly a pozorne si prečítajme úryvok. V tejto etape sa vyhnime pokušeniu pozeráť sa na poznámky alebo ďalšie kroky.

Pripravme si poznámkový zošit a ceruzku. Podčiarknime si alebo zaznamenajme slová či vety, ktoré sa nás dotkli. Zapišme si otázky, ktoré nám zídu na myseľ. Niekoľkokrát si prečítajme úryvok a čítajme ho nahlas. Nájdime si čas pochopiť a oceniť to, čo sa číta. Prečítajme si poznámky z lectio a uvažujme nad tým, či sa podobajú alebo odlišujú od našich prvých myšlienok.

2. KROK: MEDITATIO - MEDITÁCIA

Meditácia prehĺbuje naše vnímanie úryvku a pomáha nám objaviť jeho bohatosť. V 2Tim 3,16 čítame, že „celé Písmo je Bohom vnuknuté a užitočné na učenie, karhanie, nápravu a výchovu v spravodlivosti...“. Pristupujme k Písmu s vierou a očakávaním, že Boh nás osloví. Môže poukázať na náš postoj alebo správanie, ktoré sa musí zmeniť. Môže nám ukázať prislúbenie, aby nás povzbudil a posilnil.

Tu sú niektoré navrhované prístupy, ktoré môžu byť užitočné:

Používajme svoju predstavivosť. Predstavme si úryvok; vložme sa do scény a staňme sa súčasťou príbehu. Pozerajme sa očami iných postáv, počúvajme, čo hovoria, sledujme ich reakcie, skúsme si predstaviť, ako sa cítia. Vracajme sa k Ježišovi. Spoznávajme ho; nech nás fascinuje on sám, jeho slová, skutky, reakcie – všetko na ňom.

Položme si otázky. Použijme svoje otázky spolu s otázkami, ktoré sú v texte dané, aby sme hlbšie premýšľali o úryvku a o tom, čo nám Boh chce povedať. Pýtajme sa Ježiša, prečo urobil a povedal práve to, čo urobil a povedal. Usilujme sa pochopiť jeho dôvody a úmysly. Nájdime si čas na ticho, aby sme si vypočuli jeho odpoveď.

Nech je Slovo pre nás zrkadlom. Keď čítame Bibliu, ukazuje nám čoraz viac, ako vyzerá kresťanský život a kde sa náš život musí zmeniť. Vidíme, ako sa Božie slovo aplikuje do nášho každodenného života, ako aj do života členov našej komunity a spoločnosti. Nájďme prísľubenia a povzbudenie, výzvy a požiadavky. Ak sme ochotní, Boh nás bude živiť a oslobodí nás, aby sme boli ľuďmi v pravom slova zmysle a aby sme naplno žili.

3. KROK: ORATIO - MODLITBA

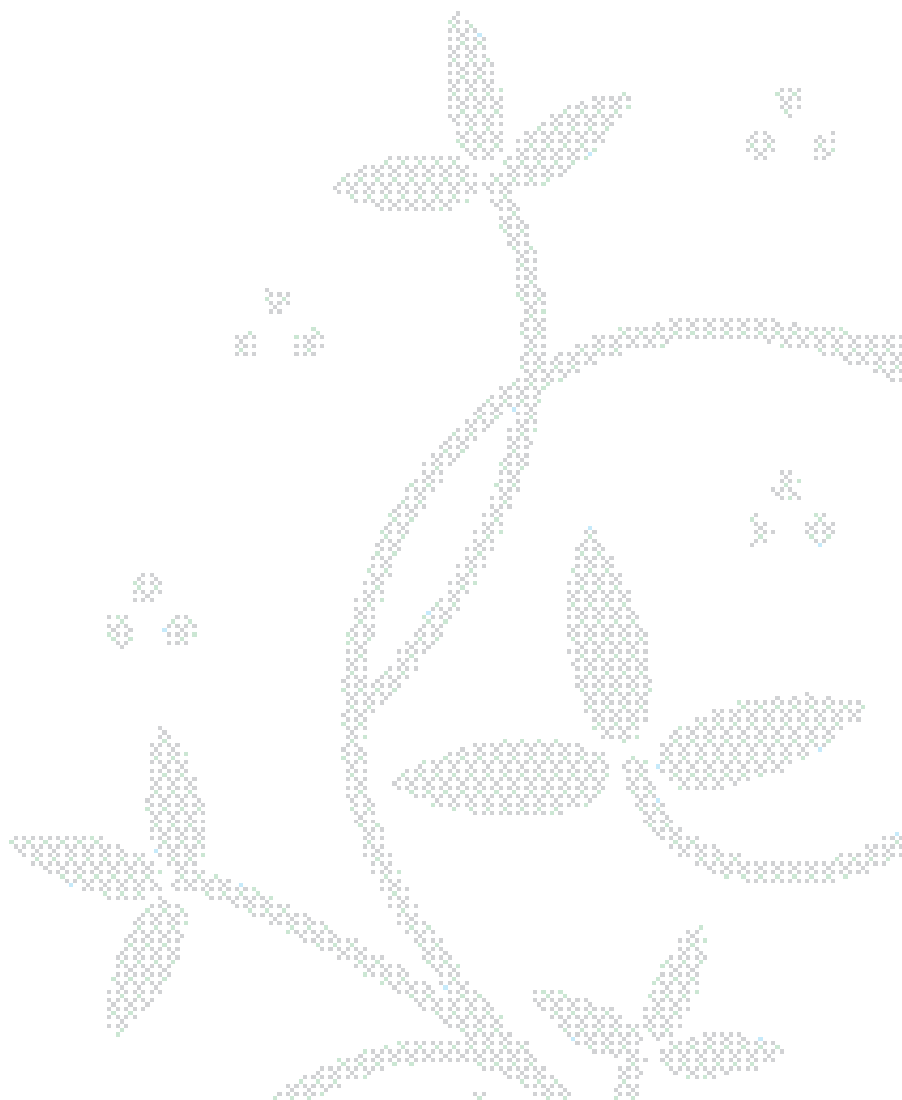
Modlitba nás otvára na rozhovor s Bohom. V žalmoch vidíme, ako pisatelia hovoria Bohu o svojich pocitoch. Často sú bok po boku nádeje i obavy. Boh si váži našu úprimnosť. Veď pred ním nič nemôžeme skrývať. Keď použijeme slová responsóriového žalmu, môže nám to pomôcť, ale môžeme použiť aj svoje vlastné slová, aby sme sa úprimne porozprávali s naším „mimoriadnym priateľom“. Cez modlitbu môžeme odpovedať na svetlo, ktoré Božie slovo vrhlo na náš život. Bohu môžeme povedať to, čo sa deje v našom živote a v našej komunite. Hovoríme a počúvame, počúvame a uvažujeme – to je rozhovor s Bohom.

4. KROK: CONTEMPLATIO - KONTEMPLÁCIA

Liturgia nám ponúka dve ďalšie biblické čítania, aby nám pomohla interpretovať evanjeliové čítanie. Uvažovanie o nich môže obohatiť naše pochopenie textu pri sústredovaní sa na odpoveď Pánovi. Kontemplácia nám dáva príležitosť na dôverné spoločenstvo s Bohom. Upokojme sa pred Bohom a pozvime ho do svojho vnútra. Tu netreba veľa slov. Radujme sa v jeho prítomnosti. Buďme s ním a dovoľme mu, aby nás miloval. Nech nám osvieži dušu!

ZHRNUTIE

Keď sme skončili čítanie, meditáciu, modlitbu a kontempláciu, môžeme si do poznámkového zošita napísať skúsenosti alebo myšlienky, ktoré nám prišli na um. Bude pre nás užitočné, ak sa k týmto poznámkam vrátíme aj neskôr.

POUŽÍVANIE TÝCHTO NÁČRTOV V SKUPINÁCH

Pre použitie metódy lectio divina v skupine je potrebná malá príprava.

1. KROK: LECTIO

Vyskúšajme jeden alebo viacero nasledujúcich spôsobov čítania úryvku. Zisti-me, čo najlepšie vyhovuje našej skupine.

Individuálne čítanie. Na začiatok nech si každý v tichosti prečíta úryvok.

Ohlasovanie Slova. Jedna osoba číta (ohlasuje) Slovo. To je tradičný spôsob čítania pri liturgickom slávení.

Dvaja čitatelia. Dve osoby striedavo nahlas čítajú text.

Každý účastník prečíta verš. Takto sa do čítania zapoja všetci členovia skupiny. Pozveme každého, aby čítal zo svojej Biblie, takže čítanie je vnímavé a dynamické.

Audioverzia. Ak máme prístup k nahranej verzii textu, môžeme ho použiť. Možno si všimneme, že sa zdôrazňujú iné slová.

S rôznymi postavami. Pristupujme k textu ako k dráme, kde jeden človek je rozprávačom, ďalší hrá úlohu Ježiša, tretí inú postavu. To môže byť najdynamickejšia metóda, keďže do aktivity zapojí každého a pomôže identifikovať, čo hovoria rôzne postavy v úryvku.

2. KROK: MEDITATIO

V skupine je dôležité, aby každý dostal čas prejsť sa a povedať iným, čo mu Pán riekol. Hoci Pán hovorí prostredníctvom svojho Slova, môže hovoriť aj prostredníctvom našich bratov a sestier. Keď teda budeme počúvať iných, musíme si otvoriť srdce, aby sme počuli Pánov hlas, ktorý hovorí prostredníctvom nich.

Je dôležité, aby každý v skupine pochopil, že toto spoločné prežívanie slúži na vzájomné budovanie a obohatenie našej skúsenosti. Nie je nevyhnutné, aby každý súhlasil s tým, čo sa povedalo. Musíme byť opatrní, aby sa tento čas nezmenil na diskusiu alebo hádku. Pán pozná každého z nás, takže každému povie niečo iné v tomto konkrétnom bode nášho života. Skúsme začať jednoduchou otázkou: „Čo nás v tomto úryvku zaujalo?“ Môžeme pritom použiť tlačenej otázky. Cieľom je pomôcť každému, aby mohol voľne hovoriť a oboznamovať iných s tým, ako ho text inšpiroval. Nech sa skupina sústreďí na text a na to, čo Boh hovorí.

3. KROK: ORATIO

Účastníkom je potrebné dať čas na osobnú tichú modlitbu pred Bohom. Môžeme dať ľuďom príležitosť, aby sa modlili nahlas svojimi vlastnými slovami a používali verše z rezponzóriovej modlitby. Cieľom by malo byť pomôcť každému človeku, aby Pánovi osobne odpovedal.

4. KROK: CONTEMPLATIO

Kontemplácia je svojou podstatou individuálne cvičenie, pre ktoré je nevyhnutné ticho. Ak máme k dispozícii prázdnu miestnosť, môžeme ostatným účastníkom navrhnúť, aby sa do nej presunuli a vytvorili si tak svoj vlastný tichý „osobný priestor“.

POUŽITÉ SKRATKY

NÁZVOV BIBLICKÝCH KNÍH PODĽA BIBLIE (SLOVENSKÝ EKUMENICKÝ PREKLAD, 2008)

Skratka	Názov biblickej knihy
Gn	Genesis – Prvá Mojžišova kniha
Ex	Exodus – Druhá Mojžišova kniha
Lv	Levitikus – Tretia Mojžišova kniha
Nm	Numeri – Štvrtá Mojžišova kniha
Dt	Deuteronómium – Piata Mojžišova kniha
Joz	Jozua
Sdc	Kniha sudcov
Rút	Rút
1Sam	Prvá Samuelova kniha
2Sam	Druhá Samuelova kniha
1Krľ	Prvá kniha kráľov
2Krľ	Druhá kniha kráľov
1Krn	Prvá kniha kroník
2Krn	Druhá kniha kroník
Ezd	Ezdráš
Neh	Nehemiáš
Est	Ester
Jób	Jób
Ž	Žalmy
Prís	Príslovia
Koh	Kohelet – Kazateľ
Vľp	Veľpieseň
Iz	Izaiáš
Jer	Jeremiáš
Nár	Náreky
Ez	Ezechiel
Dan	Daniel
Oz	Ozeáš
Joel	Joel
Am	Amos
Abd	Abdiáš
Jon	Jonáš

Skratka

Názov biblickej knihy

Mich	Micheáš
Nah	Nahum
Hab	Habakuk
Sof	Sofoniáš
Ag	Aggeus
Zach	Zachariáš
Mal	Malachiáš
Tob	Tobiáš
Jdt	Judita
Est	Ester (grécka verzia)
Múd	Kniha múdrosti
Sir	Kniha Sirachovca
Bar	Baruch (a Jeremiášov list)
Dan	Prídavky k Danielovi
1Mak	Prvá kniha Makabejcov
2Mak	Druhá kniha Makabejcov
Mt	Evanjelium podľa Matúša
Mk	Evanjelium podľa Marka
Lk	Evanjelium podľa Lukáša
Jn	Evanjelium podľa Jána
Sk	Skutky apoštolov
Rim	List Rimanom
1Kor	Prvý list Korintňanom
2Kor	Druhý list Korintňanom
Ga	List Galatňanom
Ef	List Efezanom
Flp	List Filipanom
Kol	List Kolosanom
1Tes	Prvý list Tesaloničanom
2Tes	Druhý list Tesaloničanom
1Tim	Prvý list Timotejovi
2Tim	Druhý list Timotejovi
Tít	List Títovi
Flm	List Filemonovi
Heb	List Hebrejom
Jk	Jakubov list

Skratka

1Pt
2Pt
1Jn
2Jn
3Jn
Júd
Zj

Názov biblickej knihy

Prvý Petrov list
Druhý Petrov list
Prvý Jánov list
Druhý Jánov list
Tretí Jánov list
Júdov list
Zjavenie Jána

VYSVETĽIVKY

K POUŽITÝM BIBLICKÝM SÚRADNICIAM

V použitých biblických súradniciach je zachované vždy presné a ľahko identifikovateľné poradie jednotlivých čísel prináležiacich ku konkrétnemu textu.

Každá súradnica sa začína biblickou skratkou, ktorá označuje konkrétnu biblickú knihu, napr. Lk – Evanjelium podľa Lukáša. Skratky, resp. za nimi sa skrývajúce biblické knihy, je možné správne identifikovať nasledovným spôsobom:

Za skratkou biblickej knihy nasleduje číslo kapitoly, z ktorej je daný text citovaný, napr. Lk 12 – Evanjelium podľa Lukáša, dvanásť kapitola. Pokiaľ sa čitateľovi odporúča prečítať si celú kapitolu, za týmto číslom sa už nijaké iné nenachádza.

Ak však ide len o niektorý verš alebo verše, zápis pokračuje nasledovne: Lk 12,13 – Evanjelium podľa Lukáša, dvanásť kapitola, trinásť verš; alebo Lk 12,13-15 – Evanjelium podľa Lukáša, dvanásť kapitola verše trinásť až pätnásť.

Môže sa stať, že z jednej kapitoly sa odporúča prečítať si aj viac skupín veršov, ktoré v texte bezprostredne za sebou nenasledujú. Vtedy zápis vyzerá nasledovne: Ž 80,1-2.14-15.17-18 – Kniha žalmov, žalm č. 80 (v ostatných knihách 80. kapitola), verše prvý až druhý; štrnásť až pätnásť a sedemnásť až osemnásť. Skupinky veršov sú od seba oddelené bodkou.

Pozornosť treba venovať zápisom typu: 1Kor 10,31 – 11,1, ktorý znamená: Prvý list Korinťanom, desiaty kapitola, tridsiatyprvý verš až jedenásť kapitola, prvý verš. Teda pomlčka (–) znamená prepojenie medzi kapitolami a spojovník (-) medzi veršami biblického textu.

OSTAŤ VERNÝ

Mk 13,33-37

³³Majte sa na pozore, bedlite! Veď neviete, kedy príde ten čas. ³⁴Je to ako s človekom, ktorý odcestoval z domu a svojim služobníkom určil, čo majú robiť. Každému dal prácu a vrátnikovi prikázal, aby bedlil. ³⁵Bedlite teda, lebo neviete, kedy príde pán domu, či večer, uprostred noci, alebo keď zaspieva kohút, alebo ráno. ³⁶Nech vás nenájde spať, keď príde nečakane! ³⁷Čo hovorím vám, hovorím všetkým: Bedlite!

Ďalšie čítania: Iz 63,16-17.19; 64,2-7; Ž 80,2-3.15-16.18-19; 1Kor 1,3-9

ČÍTANIE:

Prípravu na duchovne bohaté adventné obdobie nezačíname Ježišovým narodením, ale pohľadom vpred, na Pánov druhý príchod Ježiš nám v predchádzajúcich veršoch 13. kapitoly Markovho evanjelia objasnil dôležité pravdy o tom, čo sa stane pred jeho návratom na zem na konci dejín. Hoci už o tom máme určité náznaky, je jasné, že Ježiš chce odvrátiť našu pozornosť od neplodných a rozdeľujúcich špekulácií o dátumoch, ale chce ju upriamiť na vernú službu. Ježiš teda ukončil učenie o svojom druhom príchode týmito niekoľkými veršami, ktoré hovoria o tom, aby sme ostali bdeli a verní úlohe, ktorú nám dal. Ježiš používa podobenstvo o pánovi, ktorý zveril svojim sluhom povinnosti a odcestoval. Nikto presne nevedel, kedy sa pán mal vrátiť.

MEDITÁCIA:

- ♦ Aké je hlavné poslanstvo dnešného podobenstva? Očakáva od nás Ježiš, že nás pri svojom príchode nájde pri práci, ktorú nám dal a služby, ktorú nám zveril?
- ♦ V tomto podobenstve každý sluha dostal „prácu,“ (34. verš). Akú „prácu“ dal Ježiš všetkým kresťanom? Akú prácu dal konkrétne nám?
- ♦ Uvažujme, čo sa môže stať, keď s inými kresťanmi diskutujeme o dátume Ježišovho návratu. Porovnajme Ježišovo podobenstvo s našou zodpovednosťou voči našim „spolusluhom“. Čo je konštruktívnejšie?
- ♦ 13. kapitola Markovho evanjelia nám pripomína, že tento svet sa jedného dňa skončí. Neinvestujeme príliš veľa času do hmotných záležitostí?

MODLITBA:

Chváľme Boha! Ježiš sa jedného dňa vráti s veľkou slávou a mocou. Záver dejín bude mať úplne pod kontrolou. Modlime sa za tých, ktorí ešte neprijali Božie odpustenie. Modlime sa, aby im Dúch Svätý zjavil Ježiša a aby odpovedali na jeho milosť a milosrdenstvo. Prosmé Boha, o dar milosti a sily, ktoré potrebujeme, aby sme mu slúžili a konali jeho vôľu. Modlime sa, aby nás chránil pred únavou alebo znechutením.

KONTEMPLÁCIA:

Ďalšie dve čítania z dnešnej liturgie pochádzajú z knihy proroka Izaiáša a z prvého listu Korinťanom. Prvé čítanie (63. a 64. kapitola Izaiáša) je veľkou prosbou, aby si vyvolený národ obnovil svoj narušený vzťah k Bohu. Napriek tomu, že Izraeliti poznali Božiu lásku a vernosť, opakovane zblúdili z cesty. Všetci sa s nimi môžeme stotožniť v rôznych obdobiach nášho života. Dôvod, prečo Ježiš prišiel na zem, spočíva v tom, aby nám ukázal cestu späť. Pokánie obnovuje náš vzťah k Bohu. Chváľme Boha! 1Kor 1,3-9 nám ponúka takéto povzbudenie: pripomína nám, že nie sme sami pri úsilí žiť kresťanským životom. Môžeme čerpať z duchovného bohatstva, ktoré sme dostali v Kristovi. Ježiš pôsobí v našom živote a pomáha nám, aby sme ostali verní, pokým sa opäť vráti.

DAR DOBREJ SPRÁVY

Mk 1,1-8

¹Začiatok evanjelia Ježiša Krista, Božieho Syna. ²Ako je napísané u proroka Izaiáša: Hľa, posielam pred tebou svojho posla, aby ti pripravil cestu. ³Hlas volajúceho na púšti: Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky! - ⁴tak vystúpil Ján Krstiteľ na púšti a kázal krst pokánia na odpustenie hriechov. ⁵Prichádzala celá ľudská krajina i všetci Jeruzalemcia. Krstil ich v rieke Jordán a oni vyznávali svoje hriechy. ⁶Ján nosil odev z ľavej srsti a okolo bedier kožený opasok. Živil sa kobyľkami a poľným medom. ⁷Kázal: Po mne prichádza mocnejší ako ja. Nie som hoden zohnúť sa a rozviazať mu remienok na sandáloch. ⁸Ja som vás krstil vodou, no on vás bude krstiť Duchom Svätým.

Ďalšie čítania: Iz 40,1-5.9-11; Ž 85,9-10.11-12.13-14; 2Pt 3,8-14

ČÍTANIE:

Marek nestrácal čas úvodmi. Hneď v prvej vete predložil jadro rozprávania – Ježiša Krista. Odvážne vyhlásil, že Ježiš je Syn Boží – dobrá správa, „euangelion“, slovo, z ktorého pochádza naše „evanjelium“. Marek potom predstavil scénu celého nasledujúceho príbehu. Hlavnými postavami boli Boh a jeho syn Ježiš, Ján Krstiteľ, obyvatelia Judey a Jeruzalema. Pripomína nám, že tento príbeh mal svoj počiatok u Boha. Boh pred stovkami rokov prostredníctvom starozákonných prorokov povedal, čo sa stane. Marek spomína len Izaiáša, ale zo slov, ktoré nachádzame v 2. verši je zrejmé, že pre zvyšok prorocstva v 3. verši čerpá aj z Mal 3,1 a Iz 40,3. Z nebeského dvora rozprávač zišiel priamo na zem, na zaprášenú judskú púšť. Na scénu prichádza muž menom Ján, ktorý hlásal „krst pokánia“. Jánovo pôsobenie bolo veľmi úspešné. Do púšte za ním chodili ľudia, aby ho počúvali. Mnohí na jeho výzvy odpovedali a úprimne konali pokánie. Dávali sa verejne pokrstiť v rieke Jordán. Ďalej však Marek opäť obrátil pozornosť k podstate – Ježišovi. Druhá časť Jánovho posolstva sa vracia k naplneniu prorockých slov. Ján jasne vyhlasoval, že len pripravuje cestu niekomu inému. Niekomu, kto ešte nevstúpil do verejného života. Niekomu, kto je oveľa väčší než on sám. Niekomu, kto prinesie „nový“ krst. Niekomu, kto bude krstiť Duchom Svätým.

MEDITÁCIA:

- ♦ Premýšľajme o všetkých dôvodoch, prečo je Ježiš „dobrou správou“. Urobme si zoznam. Keď počas tohto adventného obdobia budeme vidieť alebo počuť niečo v súvislosti s Vianocami, uvažujme o jednom z týchto dôvodov.
- ♦ Čo je na Jánovej službe také presvedčivé, že ľudia opustili mestský život, hoci na krátko, aby s ním trávili čas na púšti?

MODLITBA:

Prosme Ježiša, aby nám dal Ducha Svätého, ktorý nás bude viesť každý deň nášho života. Prosme Ducha Svätého, aby nám pomohol ešte lepšie nasledovať Ježiša.

KONTEMPLÁCIA:

Ostatné čítania tejto nedele nás vyzývajú, aby sme trpezlivo čakali na druhý Ježišov príchod. V prvom čítaní utešujúce Božie slová v Iz 40,1-5.9-11 hovoria Jeruzalemčanom, že ich hriechy sú odpustené. Druhé čítanie z 2Pt 3,8-14 nás nabáda, aby sme žili s väčšou nádejou v druhý Ježišov príchod.

SVETLO SVETA

Jn 1,6-8.19-28

⁶Od Boha bol poslaný človek; volal sa Ján. ⁷Prišiel ako svedok vydať svedectvo o svetle, aby všetci prostredníctvom neho uverili. ⁸On nebol svetlom, ale prišiel vydať svedectvo o tom svetle.

¹⁹Toto je Jánovo svedectvo: Keď Židia z Jeruzalema poslali k nemu kňazov a levitov, aby sa ho opýtali: Kto si ty? ²⁰On vyznal a nezaprel. Vyznal: Ja nie som Mesiáš. ²¹Pýtali sa ho: Čo teda? Si Eliáš? Povedal: Nie som. — Si azda ten prorok? Odpovedal: Nie. ²²Povedali mu teda: Tak kto si? Aby sme dali odpoveď tým, čo nás poslali. Čo hovoríš sám o sebe? ²³Povedal: Ja som hlas volajúceho na púšti: Vyrovnajte Pánovu cestu, ako povedal prorok Izaiáš. ²⁴Tí vyslaní boli spomedzi farizejov. ²⁵Opýtali sa ho: Prečo teda krstíš, keď nie si Mesiáš ani Eliáš, ani prorok? ²⁶Ján im odpovedal: Ja krstím vodou, ale medzi vami stojí ten, ktorého vy nepoznáte, ²⁷ten, čo prichádza po mne; ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi. ²⁸Toto sa stalo v Betánii za Jordánom, kde Ján krstil.

Ďalšie čítania: Iz 61,1-2.10-11; Lk 1,46-50.53-54; 1Tes 5,16-24

ČÍTANIE:

V tomto týždni sa pozeráme na začiatok Jánovho evanjelia. 6.-8. verš, ktoré predstavujú Jána Krstiteľa, sú vlastne krátkou poznámkou, ktorá je vložená do Prológu (Jn 1,1-18). Je to hymnus o Ježišovi, na ktorého sa pozeráme ako na Slovo (logos). Ján Krstiteľ sa opisuje ako Boží „posol“, ktorý je poslaný, „aby hovoril ľuďom o svetle, aby všetci mohli počuť posolstvo a uveriť“. Pisateľ evanjelia objasnil, že Ján nebol svetlom. Tým skutočným svetlom bol a je Ježiš. V 19.-28. verši čítame o stretnutí medzi Jánom a poslami farizejov, židovských náboženských vodcov. V tom čase kolovali reči o tom, že Ján je nejaký prorok, Eliáš alebo dokonca Mesiáš. Farizeji teda vyslali kňazov a levitov, aby zistili, kým Ján v skutočnosti je a prečo krstí ľudí. Ján jasne odpovedal, že nie je ani jednou z týchto osôb. Citoval prorocstvo z Iz 40,3, aby vysvetlil svoju úlohu, ktorá spočívala v príprave cesty pre skutočného Pána. Ján kázal na púšti. Aj on bol teda „hlasom“ volajúcim na púšti, ako to opísal Izaiáš. Hoci Ján vysvetľoval, že nie je Mesiášom, v 1,26-27. verši vyslovil veľmi záhadnú poznámku: „...medzi vami stojí ten, ktorého vy nepoznáte..., ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi“. Nie je tu zaznamenané nič viac a príbeh pokračuje ďalej. Nedozvedáme sa, čo posli

povedali farizejom.

MEDITÁCIA:

- ♦ Ježiš sa opisuje ako Svetlo. V našom hlučnom a príliš zaneprázdnenom svete uvažujme o tom, ako môže byť Ježiš Svetlom pre dnešných ľudí.
- ♦ Boh poslal Jána Krstiteľa, aby „hovorił“ o Ježišovi. Grécky výraz pre „hovoriť o niekom“ znamená aj „svedčiť“. Ján bol teda svedkom. Aké nevyhnutné je svedectvo v našom modernom svete? Čo môžeme povedať alebo urobiť, aby sme svedčili o Ježišovi?

MODLITBA:

Máriin chválospev znie v samom jadre nášho čítania (Lk 1,46-55). Nech sa jej pieseň stane našou radostnou modlitbou. Zastavme sa na konci každého verša, aby sme vzdávali vďaky.

KONTEMPLÁCIA:

„Ale medzi vami stojí ten, ktorého vy nepoznáte.“ Uvažujme chvíľu o tejto vete. Prosme Boha, aby nás ňou oslovil. Skúsme sa teraz modliť za konkrétnych ľudí alebo za seba, aby sme hlbšie poznali Ježiša. V dnešnom starozákonnom čítaní z Iz 61,1-2 nachádzame úžasné poslanstvo o Mesiášovi, ktorý je naplnený Duchom Božím a prináša dobrú správu a slobodu. Koho nám to pripomína? V 1Tes 5,16-24 nám Pavol radí, ako byť dobrými učeníkmi. Keď budeme aplikovať tieto zásady, pomôže nám to, aby sme boli lepšími Ježišovými svedkami.

BOŽÍ VYVOLENÝ

Lk 1,26-38

²⁶V šiestom mesiaci poslal Boh anjela Gabriela do galilejského mesta Nazareta, ²⁷k panne zasnúbenej mužovi menom Jozef, z domu Dávidovho. Meno panny bolo Mária. ²⁸Keď vošiel k nej, povedal: Raduj sa, milosti plná, Pán s tebou. ²⁹Ona sa zarazila nad jeho rečou a rozmýšľala, čo tento pozdrav znamená. ³⁰Anjel pokračoval: Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. ³¹Hľa, počneš, porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. ³²On sa bude volať synom Najvyššieho a Pán, Boh, mu dá trón jeho otca Dávida. ³³Bude kraľovať nad Jákobovým domom naveky a jeho kráľovstvu nebude konca. ³⁴Mária odpovedala anjelovi: Ako sa to stane? Veď ja nepoznám muža. ³⁵Anjel jej odpovedal: Duch Svätý zostúpi na teba a zatóni ťa moc Najvyššieho, a preto aj dieťa bude sväté a bude sa volať Božím Synom. ³⁶Pozri, aj tvoja príbuzná Alžbeta, ktorú pokladali za neplodnú, počala vo svojej starobe syna a je už v šiestom mesiaci, aj keď o nej hovorili, že je neplodná, ³⁷lebo u Boha nič nie je nemožné. ³⁸Na to Mária odpovedala: Som služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova. A anjel od nej odišiel.

Ďalšie čítania: 2Sam 7,1-5.8-12.14.16; Ž 89,2-3.4-5.27.29; Rim 16,25-27

ČÍTANIE:

Božím poslom v čítaní na tento týždeň je anjel Gabriel. Jeho záhadný, no predsa nadovšetko jasný rozhovor s mladou ženou z Nazareta, Máriou, sa nachádza na začiatku Lukášovho evanjelia. Mária sa pochopiteľne spočiatku bála a toto stretnutie ju znepokojovalo. Gabriel jej zvestoval, že bude v požehnanom stave a porodí Božieho Syna. Podľa Máriinej otázky v 34. verši sa javí, že chápala, že sa to stane čoskoro – pred jej plánovanou svadbou so snúbencom Jozefom. Gabriel ďalej hovoril, že jej tehotenstvo nebude obyčajné. Bude to zázračná udalosť vďaka Božej prítomnosti v jej živote. Ako znamenie, že pre Boha nič nie je nemožné, anjel jej povedal aj o príbuznej Alžbete, ktorá bola veľa rokov neplodná a teraz bola už v šiestom mesiaci. Mária si uvedomila, že Boh ju povolal na zvláštnu úlohu. Jej odpoveď hovorila za všetko: „Som služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova“ a úplne sa zverila Bohu.

MEDITÁCIA:

- ♦ Boh mal pre Máriu pripravené jedinečné povolanie a oslovil ju prostredníctvom anjela. Akými spôsobmi nás Boh obvyčajne oslovuje? Kedy sme naposledy počuli Boha a čo sme urobili?
- ♦ Mária verí Božiemu sľubu a ochotne prijíma jeho vôľu. Všetku svoju dôveru skladá v Boha. Čo sa môžeme naučiť z jej odpovede?
- ♦ Prijatie Božieho posolstva má na Máriin život hlboký dosah. Ako nám toto Božie posolstvo zmenilo život?
- ♦ Niektorí ľudia veľmi ťažko prijímajú evanjeliový príbeh o panenskom pôrode. Ako nám 37. verš pomáha na to odpovedať?

MODLITBA:

V dnešnom Ž 89,2-3.4-5.27.29 nachádzame krásny chválospev o Božej láske a vernosti. Premýšľajme o tom, ako nám Boh prejavuje svoju lásku. Premýšľajme aj o tom, ako nám Boh preukázal svoju vernosť v živote. Prislúbenie v 5. verši hovorí o Ježišovi, ale platí aj pre každého, kto ho prijíma ako Pána. Odpovedzme Bohu s vďakou a prosme ho, aby nám prehĺbil vieru a dôveru v neho.

KONTEMPLÁCIA:

Ďalšie dve dnešné čítania vrhajú svetlo na Gabrielovo zvestovanie. V 7. kapitole Druhej Samuelovej knihy sa prislúbenia, ktoré dal Boh Dávidovi prostredníctvom proroka Nátana pred stovkami rokov, naplňajú aj v Synovi, ktorý je prislúbený Márii. Druhé čítanie pochádza z posledných veršov Pavlovho Listu Rimanom. Je to modlitba chvály Boha za zjavenie Dobrej správy a za to, že je Pánom ľudských dejín. Nech sú tieto slová naším hymnom chvály na Božiu oslavu.

NARODIL SA NÁM SPASITEĽ

Lk 2,1-14

¹V tých dňoch cisár Augustus vydal príkaz vykonať súpis ľudu na celom svete. ²Tento prvý súpis sa konal, keď v Sýrii vládol Kyrenios. ³A všetci sa šli dať zapísať — každý do svojho mesta. ⁴Vybral sa aj Jozef z galilejského mesta Nazareta do Judska, do Dávidovho mesta Betlehema, lebo pochádzal z domu a rodu Dávida, ⁵aby sa zapísal so svojou snúbenicou Máriou, ktorá bola v pozeňnanom stave. ⁶Kým sa tam zdržiavali, nadišiel čas jej pôrodu. ⁷A porodila svojho prvorodeného syna. Zavinula ho do plienok a uložila do jasiel, lebo v útulku pre nich nebolo miesta. ⁸V tom kraji boli pastieri, ktorí v noci bdeli a strážili svoje stádo. ⁹Zastal pri nich Pánov anjel a ožiarila ich Pánova sláva. Zmocnil sa ich veľký strach. ¹⁰Ale anjel im povedal: Nebojte sa! Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude radosťou pre všetkých ľudí, ¹¹lebo v Dávidovom meste sa vám dnes narodil Spasiteľ, Kristus Pán. ¹²Toto vám bude znamením: Nájdete dieťaťko zavinuté do plienok a uložené v jasiach. ¹³A hneď s anjelom sa zjavilo množstvo nebeských zástupov, ktoré chválili Boha a volali: ¹⁴Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom, ktorých on miluje.

Ďalšie čítania: Iz 9,1-3.5-6; Ž 96,1-3.11-13; Tít 2,11-14

ČÍTANIE:

Príbeh o Ježišovom narodení je opísaný v dvoch scénach. Lukáš v prvej scéne (Lk 2,1-7) opísal, ako sa Ježiš narodil v Betleheme, na juhu Palestíny, hoci jeho matka a pestún Jozef bývali v Nazarete na severe. Jozef sa mal zúčastniť na sčítaní ľudu, keďže bol potomkom kráľa Dávida. Musel sa teda vrátiť do Betlehema, kde Mária porodila Ježiša. Božie prisľúbenie, že pošle Mesiáša, Dávidovho potomka, bolo naplnené. Proroci dokonca predpovedali aj miesto Ježišovho narodenia. V druhej scéne (Lk 2,8-14) čítame o tom, ako sa správa o Ježišovom narodení dostala do sveta. Pastieri boli prekvapenými prijímateľmi úžasnej zvesti. Boh poslal anjela, aby zvestoval narodenie a skutočnú identitu tohto Dieťaťa, ktoré sa narodilo v chudobnej maštali, kde boli zvieratá, lebo pre Máriu a Jozefa inde nebolo miesta. Anjeli nevládali krotiť svoju radosť z narodenia tohto Dieťaťa, a tak sa k prvému anjelovi pridali ďalšie zástupy a spevom chválili Boha. Tu sa naše biblické čítanie končí, ale príbeh pokračoval ďalej. Pastieri uverili správe, ktorú im povedal anjel a odišli do Betlehema, aby to Dieťa – Ježiša videli na vlastné oči. Našli Ježiša a povedali Márii a Jozefovi všetko, čo im anjel povedal. Boli to prví ľudia, ktorí ohlasovali, že Ježiš je dlho očakávaným Spasiteľom.

MEDITÁCIA:

- ♦ Dnešný deň je jedným z najradostnejších v celom kresťanskom kalendári. Spojme sa s miliónmi ľudí po celom svete a klaňajme sa Ježišovi.
- ♦ Žasníme, že Boh Otec takto poslal na svet svojho Syna.
- ♦ Žasníme aj nad tým, že Ježiš bol pripravený zanechať nebeskú slávu a narodiť sa ako dieťa v maštali pre zvieratá.
- ♦ Uvažujme o úžasnej láske Otca a Syna voči nám.

MODLITBA:

Opakujme slová anjelských zástupov počas prvých Vianoc: „Sláva Bohu na výsostiach.“ Skúsme niekoľkokrát opakovať toto veľké vyjadrenie chvály. Ďakujme Bohu, že nám poslal Ježiša ako nášho Spasiteľa. Pamätajme na tých, ktorí si vo svojom živote nevedia nájsť miesto pre Ježiša.

KONTEMPLÁCIA:

Aby sme lepšie pochopili dnešné evanjeliové čítanie, liturgia nám ponúka Iz 9,1-7 a Tít 2,11-14. Obidve čítania hovoria o spáse. Niekoľko minút uvažujme o štyroch tituloch, ktoré dostal náš Spasiteľ u Iz 9,5: „Obdivuhodný radca, Mocný Boh, Večný Otec, Knieža pokoja“. Úryvok z Listu Títovi nám jasne ukazuje, že Boh zjavil svoju milosť, aby celé ľudstvo mohlo byť oslobodené od hriechu a zla. Hriech nás zotročuje, ale Ježiš nás vyslobodzuje. Skrze milosť teraz môžeme prijať spásu a život, ktorý sa páči Bohu.

BOH DODRŽÍ SVOJE SĽUBY

Lk 2,22-40

²²Keď uplynuli dni ich očisťovania podľa Mojžišovho zákona, odniesli ho do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi, ²³lebo Pánov zákon predpisuje, že každý mužský potomok, ktorý otvára život matky, má byť zasvätený Pánovi. ²⁴A aby obetovali pár hrdličiek alebo dva holúbky, ako káže Pánov zákon. ²⁵V Jeruzaleme vtedy žil človek menom Simeon. Bol to človek spravodlivý a bohobojný, očakával potechu Izraela a Duch Svätý bol s ním. ²⁶Duch Svätý mu zjavil, že nezomrie, kým neuvidí Pánovho Mesiáša. ²⁷Z vnuknutia Ducha prišiel do chrámu. A keď rodičia prinášali dieťa Ježiša, aby splnili, čo predpisoval zákon, ²⁸aj on si vzal dieťa do náručia a velebil Boha slovami:

²⁹Teraz, Pane, prepustiš v pokoji svojho služobníka podľa svojho slova,

³⁰lebo moje oči uvideli tvoju spásu,

³¹ktorú si pripravil pred tvárou všetkých národov:

³²svetlo na zjavenie pre pohanov a slávu pre tvoj ľud Izrael.

³³Jeho otec i matka boli prekvapení slovami, ktoré o ňom počuli. ³⁴Simeon ich požehnal a jeho matke Márii povedal: Hľa, tento je určený mnohým v Izraeli na pád a na povstanie i na znamenie, ktorému budú odporovať, ³⁵— a tvoju vlastnú dušu prenikne meč, — aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc. ³⁶Vtedy žila aj prorokyňa Anna, dcéra Fanuelova z Aserovho kmeňa. Mala už pokročilý vek. Keď sa vydala, žila s mužom sedem rokov, ³⁷potom do osemdesiatich štyroch rokov ako vdova. Neodchádzala z chrámu, vo dne v noci slúžila Bohu pôstom a modlitbami. ³⁸Práve v tej chvíli prišla aj ona, velebila Boha a všetkým, čo očakávali vykúpenie Jeruzalema, rozprávala o dieťati. ³⁹Keď vykonali všetko podľa Pánovho zákona, vrátili sa do Galiley, do svojho mesta Nazareta. ⁴⁰Chlapec rástol a mocnel, plný múdrosti, a Božia milosť bola s ním.

Ďalšie čítania: Gn 15,1-6; 21,1-3; Ž 105,1-6.8-9; Heb 11,8.11-12.17-19

ČÍTANIE:

Jozef a Mária odniesli Ježiša do chrámu, aby ho predstavili Bohu ako svojho prvorodeného syna v súlade s Mojžišovým zákonom. V chráme sa stretli s dvoma prorokmi, Simeonom a Annou. Duch Svätý sľúbil Simeonovi, že nezomrie skôr než uzrie Mesiáša. Ten istý Duch ho aj priviedol do chrámu, aby sa toto prisľúbenie mohlo naplniť. Toto stretnutie však dostalo oveľa väčší význam, keď Simeon vyslovil o Ježišovi proroctvo. Najprv opakoval to, čo anjel povedal pastierom, a síce, že Ježiš

je Spasiteľom alebo Mesiášom, ktorého Boh pripravil pre všetkých ľudí. Simeon zdôrazňoval, že Ježiš je Spasiteľom naozaj pre všetkých ľudí. Spása je určená tak pohanom, ako aj Židom. Simeon nás tiež učí, že vzťah ľudí k Ježišovi bude viesť k ich spásu alebo záhube. Anna sa s nimi stretla krátko potom. Dozvedáme sa, že vzdávala vďaky Bohu a potom hovorila o Ježišovi každému, kto hľadal Mesiáša. Napokon čítame, že Jozef a Mária sa vrátili do Nazareta, kde Ježiš vyrastal. Bol plný múdrosti a spočinulo na ňom Božie požehnanie.

MEDITÁCIA:

- ❖ Čo sa môžeme naučiť od Simeona a Anny a od ich vzťahu k Bohu?
- ❖ Uvažujme o opise Ježiša ako Svetla. Čo to znamená pre nás a pre ľudí, ktorých poznáme?
- ❖ Čo nás tento úryvok učí o úlohe Ducha Svätého, ktorá spočíva v tom, že nám odhaľuje skryté veci a vedie nás?

MODLITBA:

Prosme Boha, aby nám prehľbil vieru. Počas dňa si opakujme prvý verš zo 105. žalmu: „Ďakujte Hospodinovi, vyzývajte jeho meno! Medzi národmi oznamujte jeho skutky!“

KONTEMPLÁCIA:

Boh dodrží svoje sľuby, je úplne dôveryhodný. Mária, Simeon, Zachariáš, Alžbeta a Abrahám sú toho svedkami. Viera v Boha v zdanlivo nemožných situáciách je témou aj nasledujúcich čítaní. V Gn 15,1-6 čítame o Abrámovi a Säre, ktorí uverili Božiemu zaslúbeniu napriek pokročilému veku a neplodným rokom. Boli požehnaní synom Izákom. Gn 21,1-3 nám hovorí: „Hospodin navštívil Sáru, ako povedal, a splnil, čo jej sľúbil. Sára počala a porodila Abrahámovi syna v jeho starobe a v čase, ktorý mu Boh predpovedal. Abrahám dal svojmu synovi, ktorého mu porodila Sára, meno Izák.“ 11. kapitola Listu Hebrejom podáva zoznam mnohých veľkých príkladov viery. Naše čítanie sa sústreďuje na tri konkrétne kroky viery a poslušnosť v Abrahámovom živote. Tieto príklady majú budovať našu vieru. Nesľubujú, že Božie odpovede prídu vždy rýchlo alebo ľahko. Ale v čase skúšok môžeme čerpať silu práve z týchto slov. Stačí len dôverovať Bohu.